

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים



"היום שאחרי הקורונה"

קהל יעד:

חטיבות עליונות

זמן פעילות:

90 דקות

רציונל:

מגפת הקורונה פרצה לחיינו בחודש פברואר 2020 והשפיעה רבות על פני החברה והכלכלה הישראלית והעולמית. בצד ההשפעות הקשות הביא משבר זה עמו אתגרים רבים בזירת החינוך וההוראה ובעיקר סייע לנו לזהות ולעמוד על חשיבות השייכות החברתית והצרכים החברתיים-רגשיים של מבוגרים וילדים. שנה אחרי פרוץ המשבר אנו רואים סימנים ראשונים בארץ ובעולם של יציאה מהמגיפה. השינוי המבורך פותח הזדמנות נדירה ללמידה משמעותית של האירוע מבחינה חברתית וכלכלית כתמונת ראי של החברה בישראל. הסוגיות אשר נעלה במערך השיעור יאפשרו לאנשי החינוך לקיים שיח פורה, אזרחי וערכי עם התלמידים מתוך רצון לקדם ולשפר את מציאות חיינו האזרחית והאישית במדינה.

מטרות המערך:

1. הטמעת הידע והערכים העומדים ביסודה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית
2. העצמת ציבור המורים, המחנכים והתלמידים להוראה ולמידה של ערכים אזרחיים ודמוקרטיים כדי שנושאים אלו יהפכו להיות חלק מהשפה, והתרבות הבית ספרית.

חלק ראשון (10 דקות)

מומלץ להתחיל את השיעור בהשמעת שיר/ים שעוסקים בנושא:

הנחיות למורה: בחר מראש שיר אחד או שניים מתוך רשימת השירים המצורפת. הקרן את השיר בכיתה ואת מילות השיר.

בקטגוריה שירים קלאסיים

עברית:

[קישור לשיר " געגועים לבני אדם "](#)

[קישור לשיר " כתר מלוכה "](#)

[קישור לשיר " משפחה בהסגר " -ארץ נהדרת](#)

[קישור לשיר "מיקס שירי קורונה"](#)

ערבית

[קישור לשיר הימים הטובים ודוזי](#) (תרגום ומילות השיר בנספח 1)

שאלות לדיון בכיתה עם התלמידים

בחרו מילה/שורה מהשיר שאתם מזדהים עימם.

1. הסבירו מדוע בחרתם במילה/שורה זו? אילו תחושות היא מעוררת בכם?
2. מה הן המשאלות שהייתם רוצים להגשים לאחר שנה של מגפת הקורונה?

חלק שני (15 דקות)

הנחיות למורה: המורה מתבקש להקרין בכיתה את הקולאז " תמונות משנת הקורונה" בקולאז ניתן לראות צילומים מגוונים משלל אירועים מגוונים שהתרחשו במהלך השנה החולפת במדינת ישראל

המורה יקיים דיון עם התלמידים

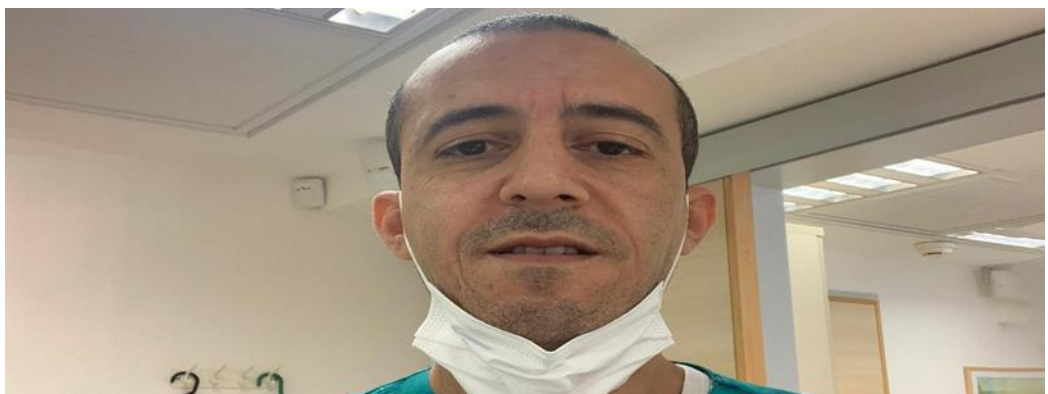
1. אילו אירועים חיוביים ניתן לציין שהתרחשו בשנה החולפת? (סולידריות, ערבות הדדית, עזרה, התנדבות)
2. אילו דברים למדת על עצמך שלא ידעת קודם? (לומד לבד, אחראי, עצמאות, עוזר בבית, אוהב להיות לבד עם עצמי, כמה שיגרה היא דבר טוב)
3. אילו דברים למדת על המשפחה שלך שלא ידעת קודם? (משפחתיות, הסתפקות במועט)
4. מהם האירועים/חווייות שהתנסו השנה שניתן וראוי לשמר לשנים הבאות? (עזרה הדדית, למידה ועבודה מרחוק, אהבת הטבע/ארץ, ערבות הדדית , משפחתיות וכו)

חלק שלישי: "אירועים וערכים חיוביים בשנת קורונה" (15 דקות)

הנחיות למורה: בחר אירוע אחד או תמונה אחת משלושת האירועים המוצגים:

אירוע ראשון

המורה יקריא לתלמידים את הכתבה הבאה:
האח מאהר איברההים אמר 'שמע ישראל' עם חולה הקורונה"
מאהר איברההים, אח במחלקת הקורונה בבית החולים העמק בעפולה, טיפל בשלמה גלסטר ז"ל (74) במשך חמישה שבועות. כשמצבו הידרדר השבוע והוא ראה שבני משפחתו לא יספיקו להגיע להיפרד ממנו "ניסיתי לחשוב מה הייתה עושה המשפחה אם הם היו פה. החיסון הנפשי שלנו זה רק בחיבור ובאחדות". ידעתי שיש תפילות מסוימות שאומרים לפני המוות, כמו אצלנו באיסלם. הוא נזכר בתפילה 'שמע ישראל' שלמד בקורס יהדות באוניברסיטה. כשגלסטר היה מורדם ומונשם, אמר איברההים את התפילה בשעותיו האחרונות של גלסטר. "לא מכיר את כל התפילה, אמרתי את מה שידעתי"



בתמונה האח מאהר איברההים וצילום דבר היום

שאלות לדיון עם התלמידים

1. מה דעתכם על המחווה שביצע האח איברההים לחולה שלמה גלסטר ז"ל?
2. רבים טוענים ש"גילויי אחדות רואים רק בבית חולים, ולא בחיים הרגילים". האם אתם מסכימים עם טענה זו לאור אירועים שחווינו בזמן הקורונה?
3. האם הייתם מסכימים להתפלל בתפילה (שלא קשורה לאמונה הדתית שלכם) עבור אדם אחר ברגעיו האחרונים?
4. האח מאהר הדליק משואה ביום העצמאות האחרון. האם אתם מסכימים עם יוזמי הרעיון לתת לו להדליק משואה? האם המעשה שלו מצדיק זאת?

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים



אירוע שני: " צילום מתפללים ליד אמבולנס "



צילום: מוחמד אלנברי, דוברות מד"א

שאלות לדיון עם התלמידים

1. מה רואים בתמונה? מה לדעתכם מיוחד בתמונה?
2. התמונה הפכה להיות ויראלית ברשת. מדוע לדעתכם?
3. איפה עוד אפשר לראות שיתופי פעולה / כבוד הדדי בין קבוצות שונות?
4. האם זו תמונה אופיינית לחברה הישראלית?
5. איך אפשר ליצור עוד מרחבים משותפים כאלו בסביבה הקרובה שלנו?

אירוע שלישי " צילום מלאכים בלבן "

מלאכים בלבן – כינוי שניתן לאנשי הצוותים הרפואיים בתקופת משבר הקורונה.

בצילום מתנדבים משמחים חולי קורונה בחג פורים



צילום מתוך אתר חדשות jdn

שאלות לדיון עם התלמידים

1. מה ניתן ללמוד מהתמונה על רוח ההתנדבות בתקופת הקורונה?
2. מה היו התנאים החברתיים שחווינו בקורונה אשר הביאו אנשים לנתינה ?! מדוע לדעתכם הדבר קרה דווקא בתקופה זו? האם ניתן לשמר זאת להמשך חיינו בחברה הישראלית?

חלק רביעי - סיכום ועשייה לעתיד ברמת קהילה, בית ספר. (10 דקות)

הנחיות למורה: המורה יבקש מהתלמידים לחפש במחשב/סמרטפון אישי תמונה אחת אשר מייצגת עבורם ערכים של סולידריות, ערבות הדדית, זכויות אדם ואזרח שהתרחשו בשנה החולפת בקהילה/בבית הספר /במשפחה.

המורה יבקש מהתלמידים לומר את הערכים שמציית עבורם התמונה וכותב את הערכים על הלוח למשל:

"משפחתיות"

"עזרה הדדית"

"סיוע לקשישים"

"עזרת עמותות"

אחריות חברתית (לשמור על הסגר, להיות בבידוד)

"שמירה על החוק"

סיום

1. המורה ישאל את התלמידים האם הם יכולים לדעתם לשמר את הערכים הללו גם בשנה הבאה במסגרת הקהילה/בית הספר וכו ? וכיצד לדעתם ניתן לעשות זאת?
2. המורה יכתוב את הצעות התלמידים על הלוח ומבקש מהם להקים צוות כיתתי אשר ינסה לקדם את הערכים הללו בצורה מעשית .
3. המורה יקבע עם התלמידים לוח זמנים בהמשך השנה לבדיקת פעילויות התלמידים בנושא

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים



נספח 1

ליאם הזינה/ דוזי הימים הטובים/ דוזי

קישור לשיר

מهما طال الليل	לא משנה כמה זמן הלילה נמשך
والدنيا ضاقت علينا	החיים הצטמצמו עבורנו
غدا نهار جميل	מחר הוא יום יפה
يجي ويطل علينا	יבוא ויראה אותנו
نفرحو باللي جاي	נשמח לקראת הבא
والفرحة تنسينا	ושמחה תגרום לנו לשכוח
في كاع اللي فات	כל מה שהיה
وأيامنا تولي زينة	וימינו היפים יבואו
ننساو الهم والأحزان د	שכח הדאגות והעצב
وكل ما داز علينا	וכל מה שקרא
إن شاء الله كل شيء يزيان	בעזרת השם הכל יהיה לטובה
والبعيد يقرب لنا	והרחוק יתקרב
آه ليام الزينة	הימים היפים
راه بين إيدينا	נראה אותם
نعيشو بحال جامي "jamais"	נחייה חיים "jamais"
ونحققو اللي اتمينى	ונגשים משאלותינו
يا الله نعيشو اللحظة	אלוהים האם החייה הרגעים
ونحلمو كي ما بغينا	ונחלום חלומותינו
ما زال نجولو	שניסע
ونزوروا كل مكان	ונבקר בכל מקום
نشوفوا البسمة مرسومة	ונראה חיוך
في وجه كل واحد فينا	בפניו של כל אחד

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים



ושהשמחה תחזיק מעמד	ربي يدومها علينا
וכל מקום בעולם ייפתח	ويفتح جاع الببيان
החומרה תיעלם	ما زال تزول الشدة
ונחזור לחיות כמו פעם	ونوليو كيما كنا
נשמח עם האהובים עלינו	نفرحو مع الأحباب
ונחייה כמו בעבר	ونعيشو كيف زمان
ונחזיר אותם מפגשים	ترجع ديك اللمة
עם האנשים האהובים עלינו	مع الناس اللي توحشنا
עם ילדי השכונה	ومع ولاد الحومة
והשכנים ישמחו	يفرحوا الجيران
הימים היפים	آه ليام الزينة
נראה אותם	راه بين إيدينا
נחייה חיים "jamais"	نعيشو بحال جامي "jamais"
ונגשים משאלותינו	ونحققو اللي اتمنيني